

Etelä-Savon Liikunta ry

VASTUULLISUUSOHJELMA

VASTUULLISUUSOHJELMA

Liikuntajärjestöt ovat keskeinen osa suomalaista yhteiskuntaa ja ne vaikuttavat omalta osaltaan siihen, millainen toimintakulttuuri ja arvomaailma yhteiskunnassamme vallitsee.

Etelä-Savon Liikunta ry (ESLi) on liikunnan aluejärjestö, jonka ydintoimintaa on terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen liikunnan avulla. Toiminnan painopisteitä ovat elinvoimainen seuratoiminta, liikkeen lisääminen kaikissa ikäryhmissä sekä liikunnan edunvalvonta ja vaikuttaminen. Toimimme 11 kunnan alueella (Enonkoski, Hirvensalmi, Juva, Kangasniemi, Mikkeli, Mäntyharju, Pieksämäki, Puumala, Rantasalmi, Savonlinna, Sulkava). ESLin jäseniä ovat Etelä-Savon urheiluseurat sekä useat maakunnalliset liikunta- ja kansanterveysjärjestöt.

Vastuullisuusohjelma ulottuu kaikkeen toimintaamme. Haluamme, että toimintamme on esimerkillistä, laadukasta, suunnitelmallista, vastuullista sekä eettisesti kestävää.

Vastuullisuusohjelmassa tavoitteena on, että ESLi:n kaikessa toiminnassa toteutuu:

- yhdenvertaisuus, tasa-arvo ja eettisyys
- hyvä hallinto
- turvallinen toimintaympäristö sekä
- ympäristö ja ilmastoystävällinen toiminta sekä kestävä kehitys

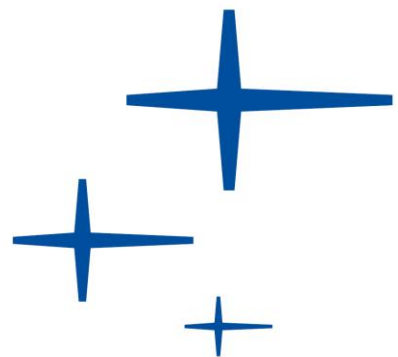
Vastuullisuusohjelman kautta ESLi toimii esimerkkinä omilla toiminta tavoillaan. ESLi toivoo kaikkien jäseniensä sekä toiminnassa mukana olevien tahojen sitoutuvan noudattamaan vastuullisuusperiaatteita omassa toiminnassaan.

Ohjelman työstössä pohjana on käytetty Suomen Olympiakomitean urheiluyhteisöjen vastuullisuusohjelmaa sekä YK:n kestävän kehityksen tavoitteet 2030 –asiakirjaa.

Vastuullisuusohjelman toteutuksesta vastaa aluejohtaja ja sitä toteutetaan yhdessä henkilöstön kanssa.

Vastuullisuusohjelman toteutumista seurataan ja arvioidaan vuosittain.

ESLi:n jäsenseuroista 35 seuraa on osallistunut vastuullisuuskoulutuksiin osat 1-3. Hyvä Hallinto, Turvallinen toimintaympäristö ja Ympäristön ja ilmaston huomioiminen seuratyössä.

Urheiluyhteisön vastuullisuusohjelma

#urheillaan ihmisiksi

Hyvä
hallinto

Turvallinen
toiminta-
ympäristö

Yhden-
vertaisuus
ja tasa-arvo

Ympäristö
ja ilmasto

Antidoping

REILU PELI – URHEILUYHTEISÖN EETTISET PERIAATTEET

YK:N KESTÄVÄN KEHITYKSEN TAVOITTEET 2030

Urheiluyhteisön tavoitteena vastuullinen urheilu ja liikunta

Hyvä hallinto

Toimintamme on läpinäkyvää, avointa ja osallistavaa.

Turvallinen toimintaympäristö

Urheilu tuottaa iloa ja positiivisia kokemuksia. Yksikään ei koe kiusaamista, häirintää tai muuta epäasiallista käytöstä.

Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo

Kaikki ovat tervetulleita mukaan toimintaamme.

Ympäristö ja ilmasto

Toimimme kestävästi myös tulevia sukupolvia kohtaan.

Antidoping

Urheilemme reilusti ja puhtaasti.

Yhdenvertaisuus,
tasa-arvo ja
eettisyys

Hyvä hallinto

Turvallinen
toimintaympäristö

Ympäristö,
ilmasto ja
kestävä kehitys

Anti-Doping

Vastuullisuusohjelma läpileikkaa koko toiminnan

Yhdenvertaisuus, tasa-arvo ja eettisyys

▪ *Yhdenvertaisuudella* tarkoitetaan sitä, että kaikki ihmiset ovat samanarvoisia riippumatta heidän sukupuolestaan, iästään, etnisestä tai kansallisesta alkuperästään, kansalaisuudestaan, kielestään, uskonnostaan ja vakaumuksestaan, mielipiteestään, vammastaan, terveydentilastaan, seksuaalisesta suuntautumisestaan tai muusta henkilöön liittyvästä syystä.

▪ *Tasa-arvo:*

- Otetaan huomioon koko Etelä- Savon alue
- Jaetaan tietoa tasapuolisesti kaikille
- Henkilötiedoissa annetaan mahdollisuus määrittellä sukupuoli
- Kohdellaan tasapuolisesti kaikkia ihmisiä ikään, sukupuoleen, uskuntoon, sukupuoliseen suuntautumiseen tai poliittiseen kantaan katsomatta
- Toiminnassa/tapahtumissa otetaan huomioon henkilöt, joilla on liikkumis- tai toimimisesteitä
- Kiinnitetään erityistä huomiota vähävaraisten kykyyn osallistua toimintaamme
- Hallituksen kokoonpanossa pyritään huomioimaan tämän suunnitelman periaatteet
- Työyhteisössä kannustetaan avoimeen keskusteluun
- Avoin keskustelu palkkausperusteista

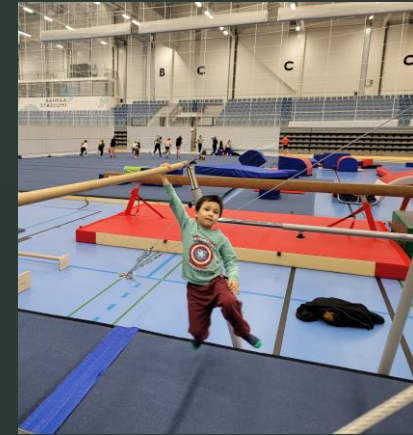

Eettinen ohjelma (Reilu Peli)

Urheiluyhteisön Reilun Pelin ihanteet ja tavoitteet on koko urheiluyhteisöä sitova eettinen ohjeisto ja vastuullisuustyön perusta.

- **Se sisältää viisi pääperiaatetta:**

1. Jokaisen tasavertainen mahdollisuus liikuntaan ja urheiluun
2. Vastuu kasvatuksesta
3. Terveysten, turvallisuuden ja hyvinvoinnin edistäminen
4. Rehellisyys ja oikeudenmukaisuus
5. Luonnon kunnioittaminen ja kestävään kehitykseen pyrkiminen

Reilu Peli pohjautuu olemassa olevaan lainsäädäntöön sekä erilaisiin kansainvälisiin sopimuksiin ja säännöstöihin, kuten YK:n kestäväen kehityksen tavoitteisiin 2030. Se peilaa vahvasti myös olympismin perusarvoja –kunnioitusta, ystävyyttä ja erinomaisuutta. Ennen kaikkea kysymys on päivittäisistä arvovalinnoista liikunnan ja urheilun arjessa.

- **ESLI noudattaa omassa toiminnassaan urheiluyhteisöjen eettisen ohjelman perusarvoja:**

1. Toisen ihmisen ja elämän kunnioitus
2. Terveysten ja hyvinvoinnin edistäminen
3. Vastuu kasvatuksesta
4. Avoimuus, demokraattisuus, rehellisyys ja oikeudenmukaisuus
5. Kaikkien tasavertainen oikeus liikuntaan ja urheiluun
6. Kestävä kehitys ja luonnon kunnioittaminen
7. Monikulttuurisuus ja suvaitsevaisuus
8. Dopingin vastaisuus
9. Päihteiden ja lääkkeiden vastuukäyttö
10. Väkivallattomuus
11. Sukupuolisen häirinnän ehkäiseminen
12. Yleisön turvallisuus ja viihtyvyys
13. Vastuullinen taloudenpito

HYVÄ HALLINTO

Toimintamme on tasapuolista, vastuullista ja avointa.

Tavoitteet:

- Tuntemme toimintaamme ohjaavat keskeiset lait ja säädökset sekä noudatamme niitä.
- Toiminnassa kohdellaan kaikkia oikeudenmukaisesti ja toimintakulttuuri on osallistavaa.
- Toiminta on avointa, läpinäkyvää ja luottamusta herättävää.

Toimenpiteet:

- Toteutamme toimintaa Suomen lainsäädännön ja säädösten pohjalta.
- Toimimme hyvän hallinnon periaatteiden mukaisesti.
- Huomioimme hallitustoiminnassa ja muussa toiminnassa mahdollisuuksien mukaan koko toiminta-alueen ja tasa-arvon.
- Noudatamme yhdessä sovittuja päämääriä, tavoitteita ja päätöksiä.
- Kohtaamme ja osallistamme säännöllisesti jäsenistöä ja sidosryhmiä.
- Tiedotamme toiminnastamme ajantasaisesti.
- Seuraamme ja ennakoimme talouden kehitystä sekä käytämme valtionavustuksemme järkevästi ja suunnitellusti.

Mittarit:

- ESLi:n toimintasäätöjen päivitys, toteutus kyllä/ei
- Hyvän hallinnon koulutusten ja osallistujien määrä
- Palautteen kerääminen toimijakentältä, kyllä/ei
- Rekisterien ajan tasalla pitäminen
- Järjestön taloustilanne

TURVALLINEN TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Liikunta ja urheilu tuottaa kaikille myönteisiä kokemuksia ja hyvää oloa.

Tavoitteet:

- Tarjoamme liikuntapalveluita ja toimintaa, joka tuottaa myönteisiä kokemuksia sekä edistää terveyttä ja hyvinvointia.
- Hyödynnämme ja kehitämme turvallisia toimintaympäristöjä sekä liikuntaolosuhteita.
- Vaikutamme siihen, että epäasiallinen käyttäytyminen ja häirintä liikunnassa ja urheilussa vähentyvät.

Toimenpiteet:

- Tuemme arvostavaa ja kannustavaa ilmapiiriä. Edistämme ja koulutamme nollatoleranssia syrjinnälle, kiusaamiselle ja häirinnälle.
- Huomioimme, että omissa liikunta ja urheilutapahtumissa on turvallisuussuunnitelma ja yleiset turvallisuus asiat hoidettu asian mukaisella tavalla.
- Tarjoamme yhdistyksille (erityisesti urheiluseuroille) tietoa ja koulutusta turvallisuusasioiden edistämiseksi.
- Kannustamme yhteistyökumppaneita edistämään päihteettömyyttä.
- Suosittelemme rikostaustan selvittämistä ainakin alaikäisten toiminnassa mukana olevilta.

Mittarit:

- Aiheeseen liittyvät koulutuskerrat ja osallistujamäärät
- Turvallisuus suunnitelmien toteutuminen suurissa tapahtumissa (yli 150 henkilöä)
- Henkilöstön ja toimintaan osallistuvien tyytyväisyys/palaute

YMPÄRISTÖ, ILMASTO JA KESTÄVÄ KEHITYS

Ympäristö ja siihen liittyvät valinnat ja teot ovat meille tärkeitä.

Tavoitteet:

- Kannamme vastuuta ympäristön ja ilmaston hyvinvoinnista omassa toiminnassamme.
- Kannustamme jäsenyhteisöjä ja sidosryhmiä ympäristöystävälliseen toimintaan.

Toimenpiteet:

- Edistämme kiertotaloutta käyttämällä kestäviä ja kierrätettäviä materiaaleja sekä lajittelemalla jätteet.
- Säästämme paperia käyttämällä sähköisiä järjestelmiä sekä arvioimalla tulostustarvetta.
- Tarjoiluhankinnoissa suosimme lähialueen palveluja ja minimoimme kertakäyttöastioiden käyttöä.
- Arvioimme tapahtuma ja koulutuspaikat ympäristönäkökulmasta mm. KEKE koutsi tsekkausluettelolla.
- Suosimme matkustuksessa energiaa ja luontoa säästäviä ratkaisuja:
- Kannustamme liikkumaan työmatkoja mahdollisuuksien mukaan pyörällä tai kävellen.
- Tarjoamme tilaisuuksiin ja tapaamisiin hybridimahdollisuuden.
- Kannustamme käyttämään ympäristöä vähemmän kuormittavia matkustustapoja (kimppakyydit, yhteiskuljetukset ja julkiset liikenneyhteydet).
- Järjestämme KEKE koutsi koulutusta jäsenyhdistyksille.
- Viestimme ympäristöteemoista ja hyvistä käytänteistä.
- Tarjoamme sparraustukea ja koulutusta ympäristö --/vastuullisuusasioiden

Mittarit:

- Oman toiminnan arviointi, toteutunut, kyllä/ei
- Matkakulujen seuranta
- Kierrätyksen ja lajittelun toteutuminen toimitiloissa
- Keke koutsi koulutukset 2 krt/vuodessa
- Asiaan liittyvän viestinnän määrä, kerrat

ANTI-DOPING

Tavoite:

Urheilemme ja liikumme puhtaasti käyttämättä kiellettyjä aineita ja menetelmiä.

Toimenpiteet:

- Varmistamme, että antidopingohjelmamme ja eettiset pelisäännöt ovat laadukkaita ja ajantasaiset.
- Ohjelma on osa toimintasuunnitelmaamme, toteutamme työtä järjestelmällisesti sekä arvioimme ja seuraamme työn toteutumista.
- Huolehdimme tiedonjaosta ja koulutuksesta.
- Viestimme antidopingtyöstämme.
- Sitoudumme toimimaan Suomen antidopingsäännösten ja maailman antidopingsäännösten mukaisesti.

ESLi:n toimintaperiaatteet:

- Järjestämme säännöllisesti ajankohtaisluentoja nuorille akatemiaurheilijoille ja heidän valmentajilleen yhteistyössä SUEK:in asiantuntijoiden kanssa.
- Edellytämme palkittavilta urheilijoiltamme ja muilta toimijoiltamme reilua peliä ja puhtautta.

Elä sinäkin Liikkuen!

ESLi:n VASTUULLISUUSOHJELMAN TAVOITTEET

- Kaikki ovat tervetulleita mukaan toimintaamme ja liikunta kuuluu meille kaikille.
- Liikunta ja urheilu tuottaa myönteisiä kokemuksia ja hyvää oloa.
- Toimintamme on tasapuolista, vastuullista ja avointa.
- Ympäristö ja siihen liittyvät valinnat ja teot ovat meille tärkeitä.
- Päivitetty 6.10.2025